

НІСД НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ
СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
NATIONAL INSTITUTE
FOR STRATEGIC STUDIES NISS

ІНСТИТУТ СХОДОЗНАВСТВА
ім. А. Ю. Кримського
Національної академії наук України

XIV Міжнародна наукова конференція

КИТАЙСЬКА ЦИВІЛІЗАЦІЯ: ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІСТЬ

ГЕЛЬВЕТИКА
ВИДАВНИЧИЙ ДІМ

5 листопада 2020 р.

ІНСТИТУТ СХОДОЗНАВСТВА
ІМЕНІ А. Ю. КРИМСЬКОГО НАН УКРАЇНИ

ГО «УКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ КИТАЄЗНАВЦІВ»

НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

ДВНЗ «КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА»

МАТЕРІАЛИ

XIV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

КИТАЙСЬКА ЦИВІЛІЗАЦІЯ: ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІСТЬ

5 листопада 2020 р.

Видавничий дім
«Гельветика»
2020

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Співголови оргкомітету:

Антонок Л. Л. – проректор з наукової роботи ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана», директор Інституту вищої освіти ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана», д.е.н., професор
Богомолов О. В. – директор Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, д.ф.н.
Кікентко В. О. – завідувач відділу Азіатського-Тихоокеанського регіону Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, президент Української асоціації китаєзнавців, д.філос.н.

Члени оргкомітету:

Гальперіна Л. П. – професор кафедри міжнародного менеджменту ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана», провідний експерт Інституту досліджень сучасного Китаю ім. Б. Курца (КНЕУ), к.е.н., професор
Гончарук А. З. – головний консультант Національного інституту стратегічних досліджень
Дроботюк О. В. – доцент кафедри міжнародної економіки ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана», директор Інституту досліджень сучасного Китаю ім. Б. Курца (КНЕУ), член правління ГО «Українська асоціація китаєзнавців», к.е.н.
Ільницький Д. О. – професор кафедри міжнародної економіки ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана», науковий співробітник Інституту вищої освіти КНЕУ, д.е.н., доцент
Кальченко Т. В. – професор кафедри міжнародного менеджменту ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана», завідувач сектору глобальної місії Китаю Інституту досліджень сучасного Китаю ім. Б. Курца (КНЕУ), д.е.н., професор
Мавріна О. С. – вчений секретар Інституту сходознавства ім. А.Ю. Кримського НАН України, к.і.н.
Отрошенко І. В. – провідний науковий співробітник відділу Сучасного Сходу Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, д.і.н.
Радівілов Д. А. – заступник директора з наукової роботи Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, к.ф.н.
Черницька Т.В. – доцент кафедри міжнародної економіки ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана», заступник директора Інституту досліджень сучасного Китаю ім. Б. Курца (КНЕУ), к.е.н., доцент
Яценко О. М. – заступник завідувача кафедри міжнародної торгівлі і маркетингу ДВНЗ «КНЕУ ім. В. Гетьмана», провідний експерт Інституту досліджень сучасного Китаю ім. Б. Курца (КНЕУ), д.е.н., професор

Секретар оргкомітету:

Гобова С. В. – молодший науковий співробітник Азіатського-Тихоокеанського регіону Інституту сходознавства ім. А. Ю. Кримського НАН України, виконавчий секретар Української асоціації китаєзнавців, к.ф.н.

Інформаційна підтримка – журнал «Україна – Китай»

Китайська цивілізація: традиції та сучасність : матеріали XIV міжнародної наукової конференції, 5 листопада 2020 р. – Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 496 с.
ISBN 978-966-992-250-2

До збірника включені матеріали виступів наукових співробітників, викладачів, аспірантів, магістрантів, студентів, які взяли участь у XIV Міжнародній науковій конференції «Китайська цивілізація: традиції та сучасність» (Київ, 5 листопада 2020 р.). Збірник містить матеріали секцій «Дослідження китайської цивілізації: історія, філософія, культура», «Китай в сучасному світі: міжнародно-політичний аспект», «Сучасна модель соціально-економічного розвитку Китаю», «Теоретичні та прикладні питання китайського мовознавства та літературознавства». Збірник призначений для всіх, хто цікавиться проблемами китаєзнавства, міжнародних відносин і регіоналістики.

У статтях збережена авторська орфографія.

УДК 008(510)(063)

ЗМІСТ

**Вігальне слово Надзвичайного і Повноважного
Посла України в КНР Сергія Камишева 15**

СЕКЦІЯ І. ДОСЛІДЖЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ: ІСТОРІЯ, ФІЛОСОФІЯ, КУЛЬТУРА

Барштейн В.Ю., Андрейчин М.А.
СТОРІНКИ ІСТОРІЇ КИТАЙСЬКОЇ МЕДИЦИНИ
ТА ФАРМАКОЛОГІЇ В МЕДАЛЬЄРНОМУ МИСТЕЦТВІ 17

Безгин К.С.
КИТАЙСКИЕ СТРАТАГЕМЫ В УПРАВЛЕНЧЕСКИХ
ВЗАИМОДЕЙСТВИЯХ: НЕЛИНЕЙНОЕ ВЛИЯНИЕ 22

Билогрива Д.В., Родян М.В.
ИНЬ И ЯН – МУДРОСТЬ ИЛИ ФИЛОСОФИЯ? 26

Броварець Т.М.
«ЯК СЕРДЕНЬКО МОЄ Б'ЄТЬСЯ: ПШОВ МІЙ ГРИЦЬ ДО КИТАЮ,
МОЖЕ, І НЕ ВЕРНЕТЬСЯ»: КИТАЙ ЯК «ЧУЖИЙ» ПРОСТІР
(НА МАТЕРІАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ СЮЖЕТНО-ЕПІГРАФІЧНОЇ
ВИШИВКИ)..... 30

Ведмедєв М.М.
ІДЕЯ ЗАКОНІВ ПРИРОДИ В ЄВРОПІ
І ТРАДИЦІЙНОМУ КИТАЇ 34

Ганаба С.О.
ІДЕЯ «ШЛЯХЕТНОЇ ЛЮДИНИ» КОНФУЦІЯ ЯК ПРИНЦИП
МОРАЛЬНОГО ЗРАЗКУ В УПРАВЛІННІ СУСПІЛЬСТВОМ 37

Гончаренко А.В.
ДИСКУСІЇ У США СТОСОВНО ЗМІНИ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ
ЩОДО КНР У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ 60-Х РР. ХХ СТ. 38

Дацьшен В.Г.
ПРОБЛЕМЫ ПАРИТЕТНОСТИ В ИСТОРИИ МЕЖРЕГИОНАЛЬНЫХ
РОССИЙСКО/СОВЕТСКО-КИТАЙСКИХ ОТНОШЕНИЙ
НА ДАЛЬНЕМ ВОСТОКЕ 42

Жмай А.В., Ву В.К.
КОНФУЦИАНСТВО И ДАОСИЗМ КАК ПРЕДПОСЫЛКИ
РАЗВИТИЯ УПРАВЛЕНЧЕСКОЙ МЫСЛИ 45

Жорновая Е.И., Жорновая О.И. СМЕНА КУЛЬТУРНО-ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ПРЕФЕРЕНЦИЙ АКТОРОВ ИЗ КНР В КУЛЬТУРНО-ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ УСЛОВИЯХ МУЛЬТИКУЛЬТУРНОСТИ.....	48
Жорновая Е.И., Жорновая О.И. КУЛЬТУРНО-ИСТОРИЧЕСКИЙ ХРОНОТОП КИТАЙСКО-УКРАИНСКОЙ КУЛЬТУРЫ (НА ПРИМЕРЕ КИЕВСКОЙ МУНИЦИПАЛЬНОЙ АКАДЕМИИ МУЗЫКИ ИМ. Р. М. ГЛИЭРА).....	52
Задніпровський О.Г., Коломієць Д.В. ГЕНЕЗИС ФОРМУВАННЯ ПОДВІЙНОЇ БУХГАЛТЕРІЇ В КИТАЇ	53
Ільницька Л.В. ВОЛЕВІЯВЛЕННЯ СПІВЧУТТЯ – АНАЛІЗ КИТАЙСЬКОЇ ДУХОВНО-ФІЛОСОФСЬКОЇ ТРАДИЦІЇ	56
Іщенко П.О. ІСЛАМ В КИТАЇ: ІСТОРІЯ ПОШИРЕННЯ У ПЕРІОД СЕРЕДНЬОВІЧЧЯ.....	58
Капанов С.В. ДОСЛІДЖЕННЯ «ДАО ДЕ ЦЗИНУ» В ЄВРОПІ В ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.....	62
Кислов Д.В. УПРАВЛЕНЧЕСКО-КОММУНИКАЦИОННЫЕ ИДЕИ ДРЕВНЕГО КИТАЯ И СОВРЕМЕННОСТЬ	66
Кікєнєко В.О. ІДЕОЛОГІЯ КОМУНІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ КИТАЮ В ПЕРІОД ПОЛІТИКИ РЕФОРМ І ВІДКРИТОСТІ: ПРОБЛЕМА ВИЗНАЧЕННЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	70
Купчик О.Р. СТУДЕНТИ-КИТАЙЦІ В КДУ ІМ. Т. Г. ШЕВЧЕНКА (1950-ТІ – ПОЧАТОК 1960-Х РОКІВ)	74
Кучерук М.С. «МИСТЕЦТВО ВІЙНИ» СУНЬ-ЦЗИ: ЧЕТВЕРТЕ (ПРИХОВАНЕ) ДЖЕРЕЛО МАРКСИЗМУ-ЛЕНІНІЗМУ?	78
Лазарева М.Л. КИТАЙСЬКИЙ КОЛЕКТИВІЗМ НА ПЛОЩИНІ ВИКЛИКІВ XXI СТОЛІТТЯ	88

Лях Р.А. ЛИСТИ ДО МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО ВІД ПРЕДСТАВНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ В КИТАЇ (1930–1938 РР.).....	90
Матковський І.Ю. ЦІНЬ ТІЕЛІН, ЯК ПРЕДСТАВНИК СУЧАСНИХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВОКАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	92
Мельник М.Т. ТРАДИЦІЙНА КИТАЙСЬКА ВИШИВКА В СУЧАСНІЙ МОДІ	96
Михайлюк М.І. РОЗВИТОК КИТАЙСЬКОЇ МЕДИЦИНИ.....	99
Поцупко О.А. ФІЛОСОФІЯ КИТАЙСЬКОЇ ТРАДИЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ	101
Рибак А.А., Родян М.В. СТАТУС ЖІНКИ У СІМ'Ї СТАРОДАВНЬОГО КИТАЮ	105
Смольницька О.О. КИТАЙСЬКА ТЕМАТИКА У МИКОЛИ ГУМІЛЬОВА І МАРІЇ ВІЗИ: ПЕРЕКЛАДИ ЛІРИКИ У НЕОКЛАСИЧНИХ ТРАДИЦІЯХ.....	107
Смольницька О.О. КИТАЙСЬКІ МОТИВИ У ПОЕЗІЇ ТА ОБРАЗОТВОРЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВІРИ ВОВК І ЯРОСЛАВИ ШЕКЕРИ: АРХЕТИПНЕ ДНО ТА СИМВОЛИ	111
Тарасюк Л.С. КРИТЕРИИ ФІЛОСОФІИ ЧЖУАН-ЦЗЫ.....	117
Трофимченко А.Л. МІСЦЕ ЖІНКИ В ОСВІТІ КИТАЮ: ІСТОРІЯ І СУЧАСНИЙ СТАН.....	120
Урусов В. Б. ПРАКТИКА ТА ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ ДЖЕРЕЛ З ІСТОРІЇ СТАРОДАВНЬОГО КИТАЮ НА ІСТОРИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ КНУ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА	125
Фалько С.А. ВОЄННА МОДЕРНІЗАЦІЯ КИТАЮ В ОСТАННІЙ ТРЕТИНИ XIX – ПЕРШІЙ ТРЕТИНИ XX СТ.: РОЛЬ ВОЄННО-ІНСТРУКТОРСЬКИХ МІСІЇ З ЄВРОПИ, США ТА ЯПОНІЇ.....	126

Цапяк М.Й.
ЕТНОХОРЕОЛОГІЯ СТАРОДАВНЬОГО КИТАЮ:
ДО ПИТАННЯ ВИНИКНЕННЯ «ТАНЦЮ ДРАКОНА» («ЛУН-У») .. 131

Чжан Ліан
ПЕРЕГОНИ НА ЧОВНАХ-ДРАКОНАХ У КУЛЬТУРНОМУ
СЕРЕДОВИЩІ ПРОВІНЦІЇ СИЧУАНЬ..... 134

Шипотілова О.П., Кожанов А.В.
СТОРІНКИ ІСТОРІЇ СПІВРОБІТНИЦТВА ОДЕСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО МОРСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
З КИТАЙСЬКОЮ НАРОДНОЮ РЕСПУБЛІКОЮ..... 136

Danylova T.V.
THE NOTION OF TAO IN “TAO TE CHING”..... 140

Liu Meihuan, Kravchenko H.
THE ROLE AND SIGNIFICANCE OF TRADITIONAL SPIRITUAL
CULTURE IN MUSIC EDUCATION IN CHINESE UNIVERSITIES 143

Liu Yanshi
CULTURAL MISUNDERSTANDINGS IN THREE ENGLISH VERSIONS
OF *SHUPU* FROM THE SKOPOS THEORY PERSPECTIVE..... 147

田园
湖北与乌克兰：政治、经济、科技与文化交流：1961–2020..... 157

СЕКЦІЯ II. КИТАЙ В СУЧАСНОМУ СВІТІ: МІЖНАРОДНО-ПОЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ

Балашова О.В.
ПАСТКА ФУКІДІДА ДЛЯ США ТА КНР:
ОСОБЛИВОСТІ РОЗУМІННЯ ТА ПОТЕНЦІЙНІ РИЗИКИ 158

Веденєв Д.В.
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КИТАЄМ
ІНСТРУМЕНТАРІЮ «М'ЯКОЇ СИЛИ»..... 164

Головко О. П.
ПРАКТИКА СПІВРОБІТНИЦТВА У ВИДАВНИЧІЙ ГАЛУЗІ МІЖ
УКРАЇНОЮ І КИТАЄМ: ДОСВІД ВИДАВНИЧОГО ДОМУ
«ГЕЛЬВЕТІКА» І CHINA RENMIN UNIVERSITY PRESS 167

Гончарук А.З.
КНР И США В XXI ВЕКЕ. ВЗГЛЯД ИЗ УКРАИНЫ 170

Дуна Н.Г., Матвієнко А.П. КУЛЬТУРНІ ВИМІРИ УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА	174
Євтушенко В.І. ПОЛІТИЧНИЙ ДІАЛОГ КИТАЙ-ДЕРЖАВИ АСЕАН У «ЕПОХУ СІ ЦЗІНЬПНА»: CASE STUDY 2020	177
Єрґакова В.В. РОЛЬ ТА УЧАСТЬ КИТАЮ В ООН.....	181
Завербний А.С., Мицишин О.Л. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЕНЕРГЕТИКИ КИТАЮ ЗА УМОВ ГЛОБАЛІЗУВАННЯ	184
Іванова Т.Ю., Ковалевич Д.О. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКО-КИТАЙСЬКОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У НАУКОВО-ТЕХНІЧНІЙ СФЕРІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	188
Іванова Т.Ю., Українцева О.О. ТАЙВАНЬ – ЯК АМЕРИКАНСЬКИЙ ВАЖЕЛЬ ВПЛИВУ НА КНР.....	191
Кондратенко О.Ю. УКРАЇНА І КИТАЙ: СТРАТЕГІЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН	195
Коротков Д.С. ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ – ЯК ІНСТРУМЕНТАРІЙ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ КИТАЮ	199
Кравець О.А. КИТАЙСЬКО-АФРИКАНСЬКЕ КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО ЯК МЕХАНІЗМ «М’ЯКОЇ СИЛИ»	203
Лікарчук Д.С. РОЛЬ США У ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНІЙ СТРАТЕГІЇ КИТАЮ: КОНФЛІКТОЛОГІЧНИЙ ВИМІР	207
Лозовицький О.С. ГЕОПОЛІТИКА СУЧАСНОГО КИТАЮ НА ШЛЯХУ ДО СВІТОВОГО ЛІДЕРСТВА	210
Мателешко Ю.П. КУЛЬТУРНО-ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ «М’ЯКОЇ СИЛИ» КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ.....	214
Мільчев В.І. ЄВРАЗІЙСЬКІ УРОКИ «КИТАЙСЬКОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ»: ЗДОБУТКИ ТА ПРОРАХУНКИ.....	219

Мороз Р.Д. ІНІЦІАТИВА «ОДИН ПОЯС, ОДИН ШЛЯХ» ЯК КЛЮЧ ДО ВИРІШЕННЯ «МАЛАККСЬКОЇ ДИЛЕМИ»	222
Пехарєв А.В., Попова К.Ю. СУЧАСНЕ МИСТЕЦТВО ЯК ПОЛІТИЧНИЙ КАНАЛ ВПЛИВУ КИТАЮ У СВІТОВОМУ ДИСКУРСІ: МОЖЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВНЕ МІСЦЕ УКРАЇНИ У ГЛОБАЛЬНОМУ АРТ-РИНКУ ПІД ПРОВОДОМ КНР.....	226
Попков В.В. КИТАЙ В КОНТЕКСТІ СВІТ-СИСТЕМНОЇ ТЕОРІЇ І. ВАЛЛЕРСТАЙНА.....	230
Резніков В.В., Логвиненко Б.Г. ГЕОЕКОНОМІЧНА ІНІЦІАТИВА «ОДИН ПОЯС ТА ОДИН ШЛЯХ» ЯК ОСНОВИЙ ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ПОЛІТИКИ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ.....	234
Саган Г.В. ТЕНДЕНЦІЇ ПОШИРЕННЯ ХРИСТІЯНСТВА В СУЧАСНОМУ КИТАЇ.....	238
Сардак С.Е., Накєвхрішвілі О.А. УЧАСТЬ КНР У СВІТОВИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ	243
Сєврюк В.С. ОСОБЛИВОСТІ ТОРГОВО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН КНР ТА ІЗРАЇЛЮ	245
Слюсаренко А.В. СУЧАСНИЙ ЕТАП РОЗВИТКУ СИЛ СПЕЦІАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ ЗБРОЙНИХ СИЛ КНР	249
Ушакова О.А., Кухоцька І.С. КИТАЙ У СПІВПРАЦІ З ІНШИМИ КРАЇНАМИ	250
Ушакова О.А., Кирилюк О.А. УКРАЇНА І КИТАЙ: ІСТОРІЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВЗАЄМОДІЇ.....	254
Ціватий В.Г. ПУБЛІЧНА ДИПЛОМАТІЯ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПОЛІТИКИ «М'ЯКОЇ СИЛИ» КИТАЮ В УМОВАХ ПОЛІЦЕНТРИЧНОГО СВІТОУСТРОЮ ХХІ СТОЛІТТЯ: ІНСТИТУЦІОНАЛЬНИЙ І ДІАСПОРАЛЬНИЙ АСПЕКТИ.....	257
Шамрасва В. М., Закурдасва О.В. ЕВОЛЮЦІЯ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ КНР: ОСНОВНІ ЕТАПИ ТА СУЧАСНИЙ СТАН	262

Шутова А.О. ПОСТУП КНР НА ЗАХІД: РОЗШИРЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ВПЛИВУ В ЄС	266
Яструбський М.Я., Малюга Л.А. ОСНОВНІ ЗАСАДИ І НАПРЯМКИ КИТАЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ СПІВПРАЦІ В ЕКОНОМІЧНІЙ, НАУКОВО-ОСВІТНІЙ І КУЛЬТУРНІЙ СФЕРАХ	270
Garnyk L.P., Vitkovskiy Y.P., Snihirova I.I., Mishchenko O.O. GUANXI: CHINESE SOCIAL NETWORKS BUILDING IN PRISM OF INTERNATIONAL ECONOMIC RELATIONS	274
Gurova D.D., Lebid O.S. CHINA'S DEMOGRAPHIC POLICY: CHALLENGES OF THE XXI CENTURY	278
Mazokha M., Kurbatov S. CONFUCIANISM AS ONE OF THE PHILOSOPHICAL SOURCES OF SUCCESSFUL DEVELOPMENT OF CHINA IN THE 21ST CENTURY	282
 СЕКЦІЯ ІІІ. СУЧАСНА МОДЕЛЬ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КИТАЮ	
Антонюк Л.Л., Дроботюк О.В., Антонюк Б.О. РОЗВИТОК СМАРТ-МІСТ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ГЛОБАЛЬНОГО КОНКУРЕНТНОГО ЛІДЕРСТВА КНР	286
Беззубченко Ю.Я. ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО КНР ТА ФРН НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	292
Біла С.О. ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ КИТАЮ	295
Борзенко О.О. МОДЕЛЬ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КИТАЮ: ПРИКЛАД ДЛЯ УКРАЇНИ (ГЕОПОЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ).....	299
Вашай Ю.В. КИТАЙСЬКА МОДЕЛЬ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	303
Волков В.П., Переверзєва А.В. ВИТРАТИ СЕРЕДНЬОГО КЛАСУ В КИТАЇ	305

Воронкова В.Г. КИТАЙСЬКА ПАРАДИГМА ЕКОНОМІКИ ТА УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	309
Воронкова В.Г., Нікітенко В.О. СТРІМКИЙ РОЗВИТОК ТА ПРОБЛЕМИ ДОСЯГНЕННЯ НОВОГО «ЕКОНОМІЧНОГО ДИВА» КИТАЮ.....	313
Головаш Б.Е., Головаш Л.В. ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА КИТАЮ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	317
Голод В.Ю. КИТАЙСЬКИЙ СПОЖИВЧИЙ РИНОК: МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ КОМПАНІЙ	319
Гончар Д.Р., Казакова Н.А. ГУАНДУН ЯК ОДИН ІЗ КЛЮЧОВИХ ЦЕНТРІВ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КИТАЮ.....	321
Горбачук В.М., Сулейманов С.-Б., Батіг Л.О. ЛІДЕРСТВО У СУЧАСНИХ ФІНАНСОВО-ПРОМИСЛОВИХ ГРУПАХ.....	325
Гоу Кванденг ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ КИТАЮ.....	329
Гречишкіна Е.А., Самоховец М.П. ИНВЕСТИЦИОННОЕ СОТРУДНИЧЕСТВО КИТАЯ И БЕЛАРУСИ.....	332
Грицаснко М.І., Грицаснко Г.І. ИНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ КИТАЮ	336
Грищенко І.М. ІННОВАЦІЙНІ БЕЗПЕКОВІ МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОЄКТІВ КИТАЮ	340
Єфремов Д.П. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ГРОШОВО-КРЕДИТНОГО ОБІГУ: ДОСВІД КИТАЮ	344
Жмай А.В., Рахими А.М. ВОЗМОЖНОСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ ТРАКТАТА «ИСКУССТВО ВОЙНЫ» В СОВРЕМЕННОМ МЕНЕДЖМЕНТЕ	348
Кириченко А.В. СУЧАСНА МОДЕЛЬ ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ КИТАЮ.....	351

Клюс В.В. ВНУТРІШНІ ЕКОНОМІЧНІ ЧИННИКИ КИТАЙСЬКОЇ ІНІЦІАТИВИ «ПОЯСУ І ШЛЯХУ»	353
Ковальова О.В., Гришова Р.М. ПРИНЦИПИ ЦИРКУЛЯРНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ КИТАЮ	357
Компанець К. А., Франовська В.О. МЕТОДИКА ОЦІНКИ ПЕРСОНАЛУ В КИТАЙСЬКИХ КОМПАНІЯХ	360
Курносенко Л.В. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ОСНОВИ РЕГУЛЮВАННЯ РЕФОРМ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я КНР	364
Липов В.В. ПАРАДОКС ШЕРИНГОВИХ ПЛАТФОРМ В КОНТЕКСТІ ЕВОЛЮЦІЇ МОДЕЛІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КИТАЮ	370
Людвенко Д.В. ПРИКЛАД КИТАЮ У ПОБУДОВІ ОБЛІКОВО-ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГАЛУЗІ ТВАРИННИЦТВА У СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	374
Могилевська О.Ю., Сідак І.В. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ КИТАЮ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	378
Мошковська О.А., Долинна А.В. КРИТИЧНИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В КИТАЇ (КНР)	382
Овчарова Л.П. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ НАУКОВО-ТЕХНОЛОГІЧНОГО СЕКТОРА КИТАЮ	387
Олійник О.М. КИТАЙ В УМОВАХ «НОВОЇ НОРМАЛЬНОСТІ».....	391
Охріменко О.О. МОДЕЛЬ КОНКУРЕНТНОГО РОЗВИТКУ КНР: ТРАНСФОРМАЦІЯ ЧЕРЕЗ ОНОВЛЕННЯ.....	396
Пархоменко Н.О. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА КИТАЄМ	400

Переверзєва А.В., Волков В.П. ПОНЯТТЯ ТА РОЗВИТОК СЕРЕДНЬОГО КЛАСУ В КИТАЇ ТА СВІТІ.....	402
Полторак А.С., Брашавецька О.В. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КИТАЮ.....	405
Предєнна М.Ю. КИТАЙ: ПОИСК «ГЛАВНОГО» ПРОТИВОРЕЧІЯ	408
Редзюк Є.В. РОЛЬ І ПЕРСПЕКТИВИ КИТАЮ В СУЧАСНОМУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ СВІТУ	412
Сардак С.Е., Лисенко А.О. МОДЕЛЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ КНР: ПРОБЛЕМИ, ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	417
Семенцова О.В. ТРАНЗИТНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ПОГЛИБЛЕННЯ СПІВПРАЦІ З КИТАЄМ.....	420
Могилєвська О.Ю., Тищук І.М. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ КИТАЮ ТА ЇХ ВИРІШЕННЯ ПІД ЧАС ЕПІДЕМІЇ «COVID-19».....	423
Бугайчук К.А. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК СУЧАСНОГО КИТАЮ.....	426
Ушакова О.А., Бунечко К.І. ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КИТАЮ	429
Хачікян С.А. ПЕНСІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УКРАЇНІ В ПОРІВНЯННІ З КИТАЄМ.....	433
Хвостенко Д. О., Чжоу Вєньлян СУЧАСНА МОДЕЛЬ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КИТАЮ, ПРИКЛАД ДЛЯ УКРАЇНИ.....	435
Drobotiuk O.V. DIGITAL TRANSFORMATION OF CHINA'S ECONOMY	441
Kaptur V.A., Kniazieva O.A. TRANSPORT CORRIDORS IN CONTEXT OF THE SOCIO-ECONOMIC DEVELOPMENT OF PRC.....	444

Zapotichna R.A.

CHINESE BANKS BEFORE AND AFTER
CORONAVIRUS PANDEMIC 447

**СЕКЦІЯ ІV. ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ ПИТАННЯ
КИТАЙСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА
ТА ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА**

Гандзюк О.М.

СИНТАКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ КИТАЙСЬКИХ ПРИСЛІВ'ІВ
ТА ПРИКАЗОК (У ПЕРЕКЛАДІ)..... 451

Гао Цзінси, Черненко Г.А.

ТИПИ МОВНОГО КОНФЛІКТУ У ВИСВІТЛЕННІ
КИТАЙСЬКИХ СОЦІОЛІНГВІСТІВ 455

Гобова Є.В.

КОНЦЕПЦІЯ 责任 «ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ»
У КИТАЙСЬКІЙ МОВІ..... 456

Дашенко Г.В.

ОСОБЛИВОСТІ ВТІЛЕННЯ ЧАНЬ-БУДДИСТСЬКИХ МОТИВІВ
У ЦЗЮЕЦЗЮЙ СУНСЬКИХ МОНАХИНЬ 458

Ершова-Бабенко І.В.

ПРИКЛАДНІЕ ВОПРОСЫ ПСИХОЛИНГВИСТИКИ И
ПСИХОКОРРЕКЦИИ В АСПЕКТЕ ПРИМЕНЕНИЯ
КИТАЙСКОГО ЯЗЫКА (ИЕРОГЛИФОВ) 462

Іванова Т.Ю., Бєляєва К.О., Маснюк В.Р.

СПЕЦИФІКА ТА ІСТОРІЯ КИТАЙСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА 465

Карпенко М.Ю.

ЛІНГВАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ КИТАЙСЬКОГО
ГПНОТИЧНОГО ДИСКУРСУ 468

Костанда І.О.

СЛОВНИКИ РИМ, ЯК НОСІЇ ФОНЕТИЧНОЇ КОДИФІКАЦІЇ
ДАВНЬОКИТАЙСЬКОЇ МОВИ..... 472

Павлюк І.З.

СУЧАСНИЙ КИТАЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК МО ЯНЬ
ТА УКРАЇНА. ОСОБИСТИЙ ДОСВІД СПІВТВОРЧОСТІ..... 476

Савченко М.П. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ЕТНОНАЦІОНАЛЬНИХ, КУЛЬТУРНО-МОВНИХ ЦІННОСТЕЙ КИТАЙЦІВ У НАУКОВОМУ ТОВАРИСТВІ ГІМНАЗИСТІВ.....	480
Цюп'як І.К. ХУДОЖНІ ОСОБЛИВОСТІ НОВЕЛІСТИКИ ДОБИ СУН.....	484
Черниш Н.О. КИТАЙСЬКА ЛІТЕРАТУРА НОВОГО ПЕРІОДУ: ПРОБЛЕМИ ВИВЧЕННЯ.....	486
Turmys O.V. “TOPIC-COMMENT” STRUCTURES AS TYPICAL SYNTACTIC CONSTRUCTIONS IN CHINESE.....	490

Вітальне слово

Надзвичайного і Повноважного
Посла України в КНР
Сергія Камішева

учасникам XIV міжнародної
наукової конференції
«Китайська цивілізація: традиції
та сучасність»
м. Київ, 5 листопада 2020 р.

Шановні учасники Конференції!

Дякую за запрошення взяти участь у цьому заході, актуальність проведення якого не викликає жодних сумнівів.

Сьогодні КНР є вагомим актором міжнародних відносин та одним з ключових центрів на геополітичній карті планети. Учасниками китайської ініціативи «Один пояс, один шлях» вже стали понад 130 країн та 30 міжнародних організацій, що є впливовим чинником балансу сил у сучасному багатопольарному світі.

Останніми роками Китай активно впроваджує ідею створення «спільноти єдиної долі людства», яка набуває особливого резонансу в умовах глобальної протидії пандемії COVID-19. Невипадково, що КНР як країна, котра першою в світі практично подолала це лихо, прийняла рішення про приєднання до ініціативи ВООЗ COVAX. В умовах, коли саме Китай є глобальним лідером у розробці протикоронавірусної вакцини, його участь у якості донору в справедливому розподілі цього довгоочікуваного препарату є важливим чинником забезпечення глобальної безпеки.

З 2011 р. Україна та КНР розбудовують відносини стратегічного партнерства, нарощуючи взаємодію в галузях культури, медицини, космосу та багатьох інших. З 2019 р. Китай є нашим найбільшим торговельним партнером. У поточному році ми ширше відчинили двері для туристів з Піднебесної. Навіть за умов пандемії не знижується активність співпраці представників наукових і освітніх кіл двох сторін, підтвердженням чому є і сьогоднішній захід. Перераховані факти

свідчать про великий потенціал двостороннього співробітництва і прагнення обох країн використовувати його.

Отже, від щирого серця бажаю учасникам і організаторам Конференції успіхів у її проведенні, нових цікавих ідей у наукових дослідженнях та плідного спілкування на користь українсько-китайської дружби.

Нехай сьогоднішній захід стане черговою сходинкою в розбудові багатогранних відносин між Україною та Китаєм!

З повагою,

*Надзвичайний і Повноважний
Посол України в КНР Сергій Камішев*

Грицаєнко М.І.

ORCID: 0000-0003-2507-771X

*кандидат економічних наук, старший викладач
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
м. Мелітополь, Україна*

Грицаєнко Г.І.

ORCID: 0000-0001-7168-2836

*кандидат економічних наук, доцент, доцент
кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного
м. Мелітополь, Україна*

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ КИТАЮ

Ключові слова: Китай, інвестиційна привабливість, прямі іноземні інвестиції, рейтинг легкості ведення бізнесу, індекс довіри інвесторів.

Економічний розвиток будь-якої країни напряму пов'язаний з її інвестиційною привабливістю, що знаходить відображення в скоординованій та науково обґрунтованій економічній політиці з залучення прямих іноземних інвестицій та формування сприятливого інвестиційного середовища відповідно до довгострокової стратегії розвитку національної економіки.

Питання інвестиційної привабливості економіки Китаю досліджували вітчизняні та зарубіжні вчені, в тому числі Бецклеї М., Макарчук К., Метваллі М., Муцяо Х., Смітг О., Танг Р., Харина У., Шуба М. та інші. Незважаючи на численні публікації, залишаються недопрацьованими проблеми покращення інвестиційної привабливості економіки країни, що обумовлює актуальність обраної теми дослідження.

Більшість учених та експертів разом зі спільнотою вважають Китай економічним гігантом, але в останні роки в його економіці спостерігаються негативні тенденції. Як відмічає у власному дослідженні Бецклеї М., «...економіка Китаю велика, але неефективна. Вона забезпечує високу продуктивність при високих витратах. Китайський бізнес страждає від хронічно високих виробничих витрат, а 1,4 мільярда чоловік в Китаї створюють величезний тягар добробуту та безпеці» [1, с. 10]. Вважаємо, що загальноекономічні проблеми відбилися на

інвестиційній привабливості економіки країни, про що свідчить аналіз її головних індикаторів [7, с. 84–87] – чистого припливу прямих іноземних інвестицій як в цілому, так і в розрахунку на одну особу (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка чистого припливу прямих іноземних інвестицій в економіку Китаю

Джерело: складено за даними [6]

Так, загальний обсяг чистого припливу прямих іноземних інвестицій в Китай з 243,7 млрд дол. США в 2010 р. зменшився до 155,8 млрд дол. США в 2019 р., або на 87,9 млрд дол. США; середньорічний темп скорочення показника становив 4,8%. В розрахунку на одну особу чистий приплив прямих іноземних інвестицій з 183,8 дол. США в 2010 р. зменшився до 112,4 дол. США в 2019 р., або на 71,5 дол. США; середньорічний темп скорочення показника становив 5,3%.

Вважаємо, що одним з факторів, який впливає на інвестиційну привабливість економіки країни, є легкість ведення бізнесу (Doing business), міжнародний рейтинг якого визначається Світовим банком (рис. 2).

В рейтингу легкості ведення бізнесу Китай в 2010 р. посідав 89 місце – після Сербії (88 місце), Мальдів (87 місце) та Домініканської республіки (86 місце). І хоча за 2010–2019 рр. Китай піднявся в рейтингу до 46 місця (в середньому щорічно на 3 позиції), його «обійшли» такі країни, як Косово (44 місце), Туреччина (43 місце), Словачка Республіка (42 місце). Для пошуку причин такого відставання розглянемо складники рейтингу легкості ведення бізнесу та ранги Китаю по кожному з них (рис. 3).

В 2010 р. найбільш проблемними були «отримання дозволу на будівництво» (180 місце), «відкриття бізнесу» (151 місце) та «сплата податків» (130 місце), найкраща ситуація була по «виконанню контрактів» (18 місце) та «реєстрації власності» (32 місце).

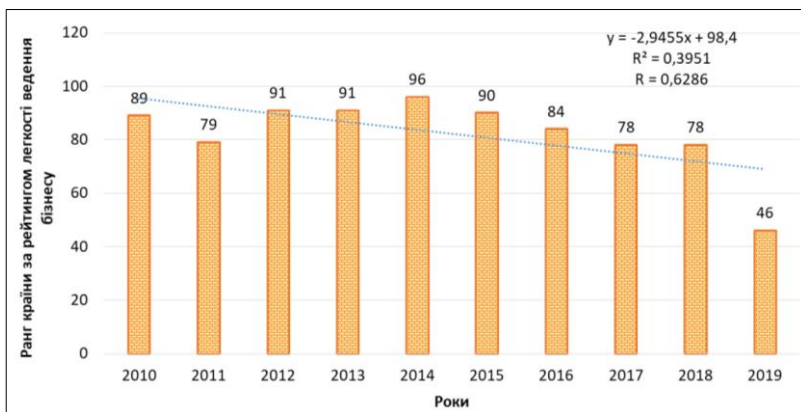

Рис. 2. Динаміка рангу Китаю в міжнародному рейтингу легкості ведення бізнесу

Джерело: складено за даними [2]

Рис. 3. Ранги Китаю за складниками рейтингу легкості ведення бізнесу в 2010 та 2019 рр.

Джерело: складено за даними [2]

В 2019 р. складними залишилися «отримання дозволу на будівництво» (121 місце) та «сплата податків» (114 місце), в рази покращилась ситуація з «відкриттям бізнесу» (28 місце порівняно з 151-м у 2010 р.), найліпші результати за «виконанням контрактів» (6 місце), «отриманням доступу до електроенергії» (14 місце) та «реєстрацією власності» (27 місце).

Для визначення інвестиційної привабливості національної економіки викликає інтерес індекс довіри інвесторів (Kearney Foreign Direct Investment Confidence Index®), що складається для 25-и країн, найбільш привабливих для прямих іноземних інвестицій. Китай стабільно входить у першу десятку, але його позиції дещо погіршуються: якщо в 2017 р. він посідав третє місце в рейтингу, в 2018 р. – п'яте, в 2019 р. – сьоме, а в 2020 р. – вже восьме [5].

Наявність величезного внутрішнього ринку, інтегрованої промислової системи, ефективної інфраструктури, високоосвічених кадрів, застосування інноваційних технологій, безумовно, формують інвестиційну привабливість економіки Китаю. Але, на наш погляд, надмірне регулювання інвестиційної діяльності, мінливе правове середовище, бюрократичні складнощі, відсутність прозорості у вирішенні інвестиційних питань – це фактори, які негативно впливають на інвестиційну привабливість країни.

Перспективами подальших досліджень є розробка рекомендацій з покращення інвестиційної привабливості України на основі вивчення досвіду економіки Китаю.

Література:

1. Beckley M. China's Economy Is Not Overtaking America's. *Journal of Applied Corporate Finance*. 2020. Vol. 32(2). P. 10–23.
2. Doing business. *The World bank* : website. URL: <http://www.doingbusiness.org> (date of application: 22.09.2020).
3. Muqiao X. China's Economy in Retrospect and Prospects. *Economic Reform in the PRC*. New York, 2019. P. 12–22;
4. Tang R., Metwalli M., Smith O. Foreign investment: Impact on China's economy. *Journal of Corporate Accounting & Finance*. 2010. Vol. 21(6). P. 25–40.
5. The 2020 Kearney Foreign Direct Investment Confidence Index®. *Kearney* : website. URL: <https://www.atkearney.com/foreign-direct-investment-confidenceindex> (date of application: 22.09.2020).
6. World Development Indicators. *The World bank* : website. URL: <http://databank.worldbank.org/> (date of application: 22.09.2020);
7. Грицаєнко Г., Грицаєнко М. Інвестиційна привабливість України. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2017. Вип. 3, № 1. С. 80–93.

8. Макарчук К., Шуба М. Сучасний стан і перспективи залучення прямих іноземних інвестицій в економіку Китаю. *Бізнес Інформ*. 2019. № 12. С. 45–50.

9. Харина У. Становлення і розвиток інвестиційної привабливості КНР. *Економічний вісник університету*. 2016. Вип. 29(1). С. 198–203.

УДК 351.77:502-025.12:001.895

Грищенко І.М.

ORCID: 0000-0002-8191-1177

*доктор наук з державного управління, доцент,
професор кафедри публічного управління
та менеджменту інноваційної діяльності,
Національний університет біоресурсів
і природокористування України
м. Київ, Україна*

ІННОВАЦІЙНІ БЕЗПЕКОВІ МЕХАНІЗМИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОЄКТІВ КИТАЮ

Ключові слова: безпека, механізми державної підтримки, екологічні проєкти.

В умовах сучасного надзвичайно динамічного світу та кардинального відставання національної (української) економіки від світових стандартів, постає низка нагальних питань, вирішити які можна лише за умови швидких якісних змін та інноваційного технологічного стрибка [3, с. 159].

Загальновідомо, що застосування моделей розвитку соціальних систем як сфер впливу – це вибір напрямів та методів прикладання управлінських зусиль стосовно певних соціальних систем. Його основа – виявлення станів та тенденцій розвитку, визначення необхідності переходів між ними в таких системах.

На сьогодні загальносвітовою пріоритетною проблемою є проблема забезпечення безпеки, оскільки безпека як явище втрачає здатність бути прогнозованою [2, с. 35].

За словами генерального секретаря Організації Об'єднаних Націй Антоніу Гуттеріша, які він висловив під час першого в історії саміту ООН щодо кризи біорізноманіття: «Людство повинно припинити війну з природою для того, щоб вберегти планету від знищення» [1].

Усе більша кількість дослідників проблеми безпеки під час аналізу загроз доходить висновку, що спектр загроз виходить на наднаціональний

МАТЕРІАЛИ
XIV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

КИТАЙСЬКА ЦИВІЛІЗАЦІЯ: ТРАДИЦІЇ ТА СУЧАСНІСТЬ

5 листопада 2020 р.

Підписано до друку 02.11.2020. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 28,83. Тираж 300. Замовлення № 1020-254.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавничий дім «Гельветика»
03150, м. Київ, вул. Велика Васильківська 74, оф. 7
Телефон +38 (048) 709 38 69, +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.com.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.